

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaromíra Klepše, soudce JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a soudkyně Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce: Z. S.
zastoupen advokátkou Mgr. Rebekou Mořovskou Židuliakovou
sídlem Krátký lán 138/8, 116 00 Praha 6

proti
žalovanému: Ministerstvo dopravy
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení o žalobcově odvolání z 3. 4. 2024, označenému jako stížnost, podanému proti rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy č. j. MHMP 512657/2024 z 13. 3. 2024

takto:

- I. Žalovaný je povinen rozhodnout o žalobcově odvolání proti rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy č. j. MHMP 512657/2024 z 13. 3. 2024 do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 12 200 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám jeho zástupkyně, advokátky Mgr. Rebeky Mořovské Židuliakové.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci.

1. Žalobce podal 7. 3. 2024 k Magistrátu hl. m. Prahy (dále „magistrát“) žádost podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, (dále „InfZ“). Požadoval informace týkající se přestupkového řízení sp. zn. S-MHMP 413918/2024/Špa, konkrétně kterého dne a pod jakým číslem jednacím byl správnímu orgánu oznámen přestupek, o němž je vedeno přestupkové řízení, kterého dne bylo řízení o tomto přestupku zahájeno, a vedle toho požadoval poskytnutí záznamu o provedení měření (fotografie z rychloměru), který se ve spise k tomuto řízení nachází.
2. Magistrát odpověděl na žádost sdělením z 13. 3. 2024, v němž žalobce s odkazem na § 2 odst. 3 InfZ informoval, že jeho žádosti nelze v režimu tohoto zákona vyhovět, jelikož podle jejího skutečného obsahu se žalobce domáhá nahlížení do spisu. Žalovaný proto odkázal žalobce na využití tohoto institutu.
3. Žalobce podal 3. 4. 2024 proti tomuto sdělení u magistrátu opravný prostředek, označený jako „stížnost“ a adresovaný nadřízenému správnímu orgánu. Magistrát následně žalobci sdělil, že jeho stížnost považuje za nepřijatelnou, jelikož stížnost může podat pouze žadatel o informaci podle InfZ, jímž žalobce není.
4. Žádného rozhodnutí o své žádosti od nadřízeného správního orgánu se žalobce nedočkal, proto podal 6. 5. 2024 správní žalobu.

2. Průběh soudního řízení.

5. Žalobce se v žalobě domáhal ochrany proti nečinnosti, kterou spatřoval v tom, že magistrát o jeho žádosti dosud nerozhodl, tedy ani neposkytl požadované informace, ani nevydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti, přestože žalobce podal stížnost, kterou se domáhal odstranění této nečinnosti.
6. Žalobce v žalobě označil jako žalovaného magistrát a v petitu se domáhal toho, aby soud uložil magistrátu rozhodnout o žádosti o informace ze 7. 3. 2024 ve lhůtě 10 dnů od právní moci rozsudku. Podle § 79 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále „s. ř. s.“), *však žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení*. Totéž pak logicky platí o identifikaci samotné nečinnosti, u níž se soud nemůže omezit na formulaci v žalobním návrhu, nýbrž musí zohlednit také žalobní tvrzení obsažená ve vlastním textu žaloby.
7. Z žaloby jako celku je zřejmé, že magistrát nebyl v řízení o žádosti nečinný, jelikož informoval žalobce o tom, že a z jakého důvodu mu informace neposkytne, a jeho sdělení z 13. 3. 2024 je tak v materiálním smyslu rozhodnutím o odmítnutí žádosti, a tedy rozhodnutím dle § 65 s. ř. s. (srov. bod 22 rozsudku NSS 2 As 157/2018-46 z 27. 2. 2019 nebo bod 13 rozsudku NSS 9 As 24/2020-30 z 21. 4. 2020). Stejně tak je zřejmé, že žalobce se proti tomuto rozhodnutí bránil, ačkoli svůj opravný prostředek nazval nesprávně „stížností“ namísto „odvoláním“, jež je řádným prostředkem obrany proti odmítnutí žádosti o informace [srov. též Jelínková, J. – Tuháček, M. *Zákon o svobodném přístupu k informacím. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer (ČR), 2017]. Žalobce přitom spatřoval nečinnost v tom, že o jeho žádosti nebylo přes podání opravného prostředku rozhodnuto, obsahově tedy brojil proti nečinnosti Ministerstva dopravy, jakožto správního orgánu nadřízeného magistrátu, v řízení o jeho odvolání.

8. Soud proto přípisem z 10. 7. 2024 poučil žalobce podle § 36 odst. 1 s. ř. s. o jeho procesních právech a povinnostech tak, že mu předestřel tento svůj náhled, a umožnil mu žalobu odpovídajícím způsobem upravit. Zároveň jej vyrozuměl, že podmínkou podání nečinnostní žaloby podle § 79 a násl. s. ř. s. je vyčerpání prostředků, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu. V posuzované věci bylo tímto prostředkem opatření proti nečinnosti nadřízeného orgánu dle § 80 odst. 3 správního řádu, k němuž je příslušný Úřad pro ochranu osobních údajů (§ 16b odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím); dále „Úřad“. Zároveň platí, že tento nedostatek podmínek řízení lze v průběhu soudního řízení odstranit (srov. nález Ústavního soudu IV. ÚS 3523/20 z 24. 8. 2021). V návaznosti na to soud vyzval žalobce, ať mu ve lhůtě 15 dnů doloží vyčerpání tohoto prostředku ochrany, a poučil jej, že v opačném případě žalobu odmítne.
9. Žalobce podáním z 12. 7. 2024 upravil žalobu tak, že jako žalovaného označil Ministerstvo dopravy a žalobní petit přeformuloval ve shodě s poučením soudu tak, jak je uvedeno v záhlaví a výroku tohoto usnesení. Zároveň doložil, že téhož dne podal Úřadu návrh na opatření proti nečinnosti v tomto řízení.
10. Podáním z 22. 8. 2024 žalobce soudu sdělil, že Úřad vydal 6. 8. 2024 opatření proti nečinnosti č. j. UOOU-03288/24-3, datované 5. 8. 2024, v němž uložil žalovanému rozhodnout v řízení o jeho odvolání do 15 dnů ode dne doručení tohoto opatření. Žalovaný však v této lhůtě neučinil žádný úkon.
11. Soud vyzval žalovaného opakovaně k předložení správního spisu a vyjádření k žalobě (přípisy z 25. 7. 2024 a 16. 8. 2024), avšak žalovaný na tyto výzvy nijak neodpověděl. Soud proto nařídil jednání ve věci.
12. Soudního jednání konaného 19. 9. 2024 se zúčastnil pouze žalobce, resp. jeho zástupce; žalovaný se ani přes předvolání nedostavil a svou neúčast nijak neomluvil. Soud provedl jako důkaz žalobcovu žádost o informace, sdělení magistrátu z 13. 3. 2024, žalobcovu stížnost z 4. 3. 2024 a opatření Úřadu proti nečinnosti z 6. 8. 2024. Žalobce při jednání potvrdil, že žalovaný o jeho odvolání do dnešního dne nerozhodl.

3. Posouzení věci.

13. Soud projednal žalobu podle § 79 s. ř. s., podle nějž ten, kdo bezvysledně vyčerpá prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek. V řízení o ochraně proti nečinnosti soud rozhoduje podle skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (§ 81 odst. 1 s. ř. s.).
14. Soud se předně zabýval tím, zda je žaloba přípustná.
15. Ze shora uvedeného je zřejmé, že žalobce zvolil správný žalobní typ a že bezúspěšně vyčerpá prostředky stanovené v § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, na ochranu proti nečinnosti. Naplnil tak podmínku dle § 16b odst. 3 informačního zákona. Tuto podmínku řízení splnil žalobce v souladu s judikaturou Ústavního soudu v průběhu soudního řízení, a tento prvotní nedostatek podmínek řízení tak byl zhojen. Pasivně legitimovaným je právě žalovaný, jelikož právě on měl o odvolání rozhodnout a v rámci odvolacího řízení také

odpovídá za to, že mu povinný subjekt (v nynější věci magistrát) v zákonné lhůtě spolu s odvoláním předá i spisový materiál.

16. Dále se soud zabýval důvodností žaloby.
17. Jelikož žalovaný na opakované urgencye soudu nereagoval, soud při posuzování žaloby vycházel z žalobních tvrzení, které žalobce dokládal přílohami svých podání, jakož i z podkladů, které soudu předložil k jeho výzvě magistrát.
18. Podle § 16 odst. 2 InfZ *povinný subjekt předloží odvolání spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení odvolání*. Dle § 16 odst. 3 téhož zákona *nadřízený orgán rozhodne o odvolání do 15 dnů ode dne předložení odvolání povinným subjektem. Lhůta pro rozhodnutí o rozkladu je 15 pracovních dnů ode dne doručení rozkladu povinnému subjektu. Lhůtu nelze prodloužit*.
19. Odvolání proti rozhodnutí magistrátu, datované 7. 3. 2024, bylo magistrátu doručeno 8. 3. 2024. Lhůta pro předložení odvolání a správního spisu žalovanému tak uplynula v pondělí 25. 3. 2024, a poslední den lhůty pro vydání rozhodnutí v odvolacím řízení připadl na úterý 9. 4. 2024. Žalovaný proto pochybil, když nejpozději 9. 4. 2024 nevydal rozhodnutí, a ke dni podání žaloby byl nečinný. V průběhu soudního řízení pak žalovaný nijak nereagoval na výzvy soudu k předložení správního spisu a vyjádření, ani na předvolání k jednání, a nijak neinformoval soud o vývoji odvolacího řízení. Soudu proto nezbylo než vyjít z žalobcova tvrzení, že rozhodnutí o odvolání dosud nebylo vydáno. Žalovaný tak byl nečinný i k okamžiku rozhodnutí soudu.

4. Závěr a náklady řízení

20. Soud shledal žalobu důvodnou, a proto uložil žalovanému povinnost rozhodnout o žalobcově odvolání do 15 dnů od právní moci rozsudku. Tuto lhůtu považuje soud za přiměřenou s ohledem na dosavadní délku odvolacího řízení (téměř šest měsíců) a relativní nekomplikovanost posuzované věci, i s přihlédnutím k četnosti skutkově i právně obdobných věcí, v nichž žalovaný v posledních měsících rozhoduje, jak je soudu známo z jeho úřední činnosti.
21. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto má proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, jež sestávají ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 2 000 Kč a z nákladů zastoupení advokátkou. Jejich výši soud určil v souladu s vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném ke dni provedení jednotlivých úkonů, a jsou tvořeny odměnou za tři úkony právní služby po 3 100 Kč: převzetí a přípravu zastoupení, sepsí žaloby, účast na soudním jednání [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), g)] a paušální náhradou hotových výdajů 300 Kč za každý z těchto tří úkonů (§ 13 odst. 4). Odměnu za doplnění žaloby soud žalobci nepřiznal, jelikož jím pouze odstranil vady původní žaloby podle poučení soudu. Žalobcova zástupkyně soudu ani přes výzvu (č. l. 7) nepředložila osvědčení o registraci k DPH, proto nepřicházelo v úvahu přiznat žalobci náhradu DPH (srov. § 14a advokátního tarifu). Žalobcovy náklady zastoupení advokátem tak činí 10 200 Kč a náklady řízení celkem 12 200 Kč, a žalovaný je povinen nahradit je žalobci v přiměřené lhůtě jednoho měsíce k rukám jeho zástupkyně (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s.).

22. Pro úplnost soud s odkazem na usnesení svého 11. senátu 11 A 63/2024 z 11. 9. 2024 podotýká, že podle § 60 odst. 7 s. ř. s. *jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává*. Soudu je z úřední činnosti známo, že žalobcova zástupkyně podává v posledních měsících u zdejšího soudu žaloby na ochranu proti nečinnosti opakovaně. Soud jich nyní eviduje okolo čtyřiceti. Týkají se zpravidla obdobných případů: žalobce požaduje po magistrátu konkrétní dokumenty, a následně žalobou brojí buď proti nečinnosti magistrátu či žalovaného. Opakují se i jména žalobců (sám žalobce podal 3 žaloby stejně jako pan K. K. či J. H., pan Z. Š. jich podal 18 a pan J. O. 6). Již samotné množství těchto řízení je nestandardní. Jak samotné podávání žádostí o informace, tak i následné podávání žalob na ochranu proti nečinnosti správního orgánu přitom může za výjimečných okolností představovat zneužití práva, které nepožívá právní ochrany, což by se mohlo projevit též nepřiznáním náhrady nákladů řízení. Samotná mnohost žalob však pro tento závěr nestačí a je primárně na správních orgánech, aby soudy upozornily na případné další okolnosti, které by mohly vést k závěru o zneužívání práva. To se v posuzované věci nestalo, žalovaný naopak na svou procesní úlohu a povinnosti z toho plynoucí zcela rezignoval. Soud tak neměl důvod rozhodnout o náhradě nákladů řízení jiným způsobem než dle úspěchu ve věci.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz v rámečku Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Praha 19. září 2024

JUDr. Jaromír Klepš

předseda senátu